

ØKOLOGISK

tiltaksplan

2025

Det foregår en mengde økologiske aktiviteter og prosjekter i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Ved å synliggjøre disse, ønsker vi å motivere og inspirere til sterkere satsning på økologi i hele verdikjeden for mat.

Tiltaksplanen følger opp satsningsområdene i «Handlingsplan for økt økologisk produksjon, omsetning og forbruk i Oslo og Viken 2022-2026»

Her kan du lese om aktiviteter vi kjenner til per mai 2025.

Visjon

- Flere bønder velger å legge om til økologisk produksjon og opplever lønnsom drift, rettferdig lønn og arbeidsvilkår.
- Direktesalg av økologiske produkter fra produsent til forbruker er muligjort.
- Forbrukerne har kunnskap om og velger norsk økologisk mat.
- Offentlig sektor prioriterer og støtter produksjon og forbruk av norsk økologisk mat.
- Distribusjon- og omsetningsleddet, dagligvarebransjen, hotell- og serveringsbransjen tilrettelegger for økt etterspørsel, omsetning og forbruk av økologiske varer fra Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

NorgesGruppen

I 2024 lanserte NorgesGruppen bærekraftmerket Vilje. Hittil er alle matvarene økologiske og Debio-sertifiserte. Vilje har fokus på velferd hos både dyr og mennesker. Denne sesongen er det planlagt å øke volumet med frukt og grønt fra Vilje med 12 %.

NorgesGruppen jobber også aktivt med å tilby storhusholdningskundene en full økologisk meny.

Foto: Statsforvalteren

Holli Mølle

- Samarbeider med 65 økologiske gårder på Østlandet, som alle er levende opptatt av å produsere økologisk kvalitetskorn.
- Hver melsekk fra Holli Mølle er merket med navnet på bonden som har dyrket kornet i den, og melet blir levert til dagligvarekjeder, restauranter og små og store bakerier i hele Norge.
- De lager mel av enkorn, som med sin 15 000 år lange historie er det første kjente kornslaget i vår kultur, og av de nyeste hvetesortene.
- Alle produktene er merket med Debio og Nyt Norge.

Oslo kommune

Kommunen jobber systematisk med sortimentstyring for å øke andelen økologisk mat. Det vil si at sortimentet i nettbutikken låses, slik at bestillere kun kan kjøpe varer med de ønskede merkeordningene, o.l. Dette har bidratt til at Oslo kommune økte andelen økologisk mat fra ca. 2 % i 2017, til 11,2 % i desember 2024.

Foto: DebiolInfo

Østfold fylkeskommune

Fylkeskommunen har en ambisjon om at minst 30 % av det som tilbys av mat og drikke i skolekantinene på de videregående skolene skal være økologisk. De tilbyr skolene og kantine praktisk veiledning, kurs og webinarer.

De jobber også med å utvikle en matstrategi for Østfold, der økologisk produksjon og forbruk er inkludert. Strategien skal vedtas i løpet av 2025.

Coop

Coop fortsetter å utvikle det norske økologimarkedet, og tilbyr medlemmene sine bonus på Ånglamark, som er Norges største økologiserie. I tillegg har Extra flere økologiprodukter til en lavere pris.

Oda

Oda tilbyr en rekke økologiske produkter, og siden 2021 har de hatt kvantitative mål for å øke salget av lokalt produsert mat.

Oda arrangerte sin første lokalmatuke våren 2025, og planlegger å gjenta en lignende kampanjeuke i høst.

Kongsberg kommune

- Kommunen har en egen urban landbruksstrategi og by-bonde.
- Alle skoler fra 1. til 10. klasse, og noen barnehager, har egne skolehager. Disse skolehagene samarbeider kommunen blant annet med Økologisk Norges prosjekt «Dyrk framtida – flere skolehager i Norge» om.
- Kommunen har også etablert en egen tilskuddsordning for å stimulere til at det lages flere nabolagshager, og integreringstiltaket «Dyrke-kompis».

Foto: Inge R. Borten

Kalnes videregående skole

I 2025 skal skolen dyrke mer grønnsaker, og bruke mer økologisk mat fra egen produksjon i kantina for å oppnå sølvmerket for servering.

Skolen skal også jobbe for å etablere et mat- og kultursenter på Kalnes.

Matprisen 2025

Matprisen deles ut 10. november 2025 på Vippa i Oslo, og samler hele næringskjeden i matbransjen. Målet er å løfte konseptet «Et bærekraftig måltid», ved å hedre enkeltmennesker og virksomheter som bidrar til at det serveres mer bærekraftig og økologisk mat.

[Les mer på matprisen.no](https://matprisen.no)

Foto: Hege Aae

Matvalget

Matvalget jobber for at flere virksomheter skal servere bærekraftige måltider med økologisk mat.

I 2025 samarbeider Matvalget blant annet med Østfold og Buskerud fylkeskommuner for å få inn mer råvarebasert og økologisk hverdagsmat i kantinene på videregående skoler.

De samarbeider også med flere kommuner i regionen om innkjøp av kortreiste råvarer, faglig inspirasjon om hva som inngår i et bærekraftig måltid, og prioritering av økologisk mat i pågående "lokalmat-satsinger".

[Les mer på matvalget.no](https://matvalget.no)

Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold

Smaken av Indre [er en nettside](#), og et utstillingsvindu, for alt av lokalmat som dyrkes og produseres i Indre Østfold kommune. Dette er et samarbeid mellom Indre Østfold kommune, faglag og ulike produsenter.

Omfanget av økologisk mat vises i en egen oversikt på nettsiden. Her finner du økologisk mel, bakevarer, kjøtt og grønnsaker fra seks produsenter.

Indre Østfold kommune

I 2024 ble 8,1 % av jordbruksarealet i kommunen drevet økologisk.

Indre Østfold har dermed høyest andel økologisk jordbruksareal i landet. Det betyr at kommunen er på god vei mot målet om 10 % økologisk areal.

I 2025 starter de også opp et kurs om økologisk dyrking.

Norsk Landbruksrådgiving

Jobber med økologisk landbruk på flere områder, bl.a.:

- [Markdager i økologiske vekster i vekstsesongen](#)
- Kurs i allsidig grønnsaksdyrking, syv kvelder
- Webinarer om allsidig grønnsaksdyrking og potet
- Økologisk førsteråd med gårdsbesøk for å diskutere muligheter for omlegging til økologisk produksjon
- Økologisk rådgivningsavtale for foretak som driver med økologisk produksjon
- Dyrkingsgruppe økologisk korn, samt erfaringsgruppe målrettet beitebruk og jordhelse
- NLR sender ut nyhetsbrev om økologisk, og har mange [fagartikler og reportasjer på sin nettside](#).

ØKOUKA

ØKOUKA skal feire og vise frem mangfoldet av norsk økologisk og biodynamisk landbruk og mat, og sette fokus på matkultur og matglede i hele Norge.

ØKOUKA arrangeres flere steder i landet, også i våre områder, fra 12.-21. september 2025.

[Les mer på økouka.no](https://okouka.no)

Foto: DebioInfo

Norges vel

Norges Vel har flere prosjekter i 2025 der de dyrker økologisk, blant annet eldre sorter av bygg, og norske gule erter. I dag går de aller fleste ertene i Norge til dyrefôr. Målet er derfor å dyrke økologiske gule erter til menneskelig konsum, og utvikle spennende matprodukter som er inspirert av tradisjonelle metoder som spiring og fermentering.

Det dyrkes også annet økologisk korn på Hellerud Gård, som er en del av den vanlige gårdsdrifta til Norges Vel.

[Les mer på norgesvel.no](https://norgesvel.no)

Økologisk Norge

Landets største ideelle organisasjon for alle som dyrker og spiser økologisk mat. De jobber både praktisk og politisk for mer økologisk mat og landbruk i Norge, til glede for mennesker, dyr, klima og natur. De har prosjekter som fokuserer på rekruttering til, og utvikling innen økologisk landbruk, skolehager, sansehager, arrangementer og biologisk mangfold. Prosjektene skjer i samarbeid med en rekke aktører. Dette sikrer bedre gjennomslagskraft. Aktuelle prosjekter i 2025 er Landbrukets økoløft, Biomangfold fra gård til gaffel, Sansehager for bedre folkehelse, Dyrk framtida – flere skolehager i Norge, Klimamat og Økouka.

Foto: Sjaastad Walteren

Debio Marked

I 2025 skal Debio Marked blant annet gjennomføre prosjektet «Ø for økologisk». Målet er å etablere en samarbeidsarena for arbeidet med det norske økologiske markedet som til slutt skal føre til økt omsetning av utvalgte økologiske varekategorier nasjonalt, og styrket kjennskap til og kunnskap om Ø-merket.

Nofima

Gjennom [ØkoMat](#) tilbyr Nofima virksomheter som ønsker å foredle, bevare og emballere økologiske produkter, støtte til å øke egen kompetanse, og bistand til ulike utfordringer.

Nofima gir faglig bistand og veiledning, og tilbyr besøk og oppfølging i egen bedrift eller i Nofimas pilothaller.

De tilbyr også økologiske fagkurs for produsenter innen blant annet baking, kjøttprodukter, samt foredling av frukt, bær og grønnsaker.

Bygdø Kongsgård

Bygdø Kongsgård er Oslos største økologiske melkeprodusent. Her jobber de med hele verdikjeden fra jord og fjøs, til servering og videreforedling av egne produkter. Kongsgården er også et viktig friluftsområde som gir folk muligheten til å oppleve et levende økologisk gårdsbruk og kulturlandskap.

Årets Kongsgårdseminar arrangeres 19. september, og har tittelen «Grønn Helse og Økologisk Omsorg».

[Les mer på bygdokongsgard.no](https://bygdokongsgard.no)

Foto: Statsforvalteren

Foto: DebiolInfo

KoloniHagen

KoloniHagen jobber for at flere av deres økologiske produkter skal produseres i Norge, og håper at de første produktene kan lanseres i 2025. Videre fortsetter de å utvikle verdikjeden for økologisk svin, ved å lansere flere produkter og rekruttere flere produsenter. Dette gir økt omsetning og økt produktetterspørsel. I 2025 skal KoloniHagen også jobbe videre med å utvikle KoloniHagenXHorgen. Du kan lese mer om dette i en egen ramme.

KoloniHagenXHorgen

Et samarbeid mellom KoloniHagen og Horgen gård. Målet er å lage et samlingspunkt for innovasjon, utvikling og kommersialisering av økologisk, regenerativt landbruk, som også fokuserer på folkeopplysning og formidling. De jobber bl.a. for å lansere egen verdikjede for egg fra beitehøns, slik at produsenter enklere kan levere til kunder som ønsker å kjøpe egg fra utegående høns. Sammen med Regenerativ Norge skal de også jobbe for å sertifisere Horgen som regenerativ gård. I løpet av 2025 planlegger de flere arrangementer, bl.a. treplantingsdag, regenerativt for dummies, «kids farming day», pop-up restaurant, og «tøm hagen for grønnsaker». [Følg med på Gården | KoloniHagen.](#)

Markedshager i Norge

Dette er en møteplass for læring og erfaringsutveksling for de som driver en profesjonell markedshageproduksjon, som er knyttet til prosjektet «Robust småskala grønt».

Et av målene er å Debio sertifisere flere markedshager, og de fleste jobber allerede etter økologiske prinsipper.

Markedshager i Norge planlegger også en webinarserie i 2025.

[Les mer på markedshage.no.](https://markedshage.no)

Servicegrossistene

I 2024 økte Servicegrossistene omsetningen av økologiske varer med 65 % i storhusholdningsmarkedet for Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

Servicegrossistene gjennomfører kampanjer, gir ut informasjonsmateriell, og bruker sosiale medier for å markedsføre økologiske produkter og informere kunder om fordelene ved økologisk mat. Målet er å øke antallet økologiske produkter i sortimentet, slik at kundene enklere kan velge økologisk.

Matsymposium

Matsymposium arrangeres 13. juni på Nasjonalmuseet i Oslo, av Debio Marked. Dette er et åpent, ikke-kommersielt arrangement som skal styrke samarbeidet om norsk og nordisk bærekraftig matproduksjon, på tvers av sektorer. [Les mer på matprisen.no/matsymposium.](https://matprisen.no/matsymposium)

TINE SA

TINE fortsetter å ha økologi som en del av porteføljen sin i 2025. Denne består av melk, syrnet melk og ost.

I dag leverer TINE økologiske produkter til både dagligvarekjedene og bedriftsmarkedet. Mye av produksjonen av økologiske produkter foregår på Østlandet.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vi har laget denne tiltaksplanen, og gleder oss over at antallet aktører og initiativer har økt sammenlignet med tidligere år.

Statsforvalteren jobber også for å løfte økologisk matproduksjon i ulike nasjonale satsinger, prosjekter og stortingsmeldinger, gjennom høringsinnspill, dialog og prosjektdeltakelse.

Sammen med aktører i matverdikjeden, bidrar vi til forbedring av offentlig tallmateriale for økologisk omsetning og salg.

Vi jobber for å fremme innkjøp av økologiske matvarer ved interne anbud og anskaffelser, og er i dialog med kantinene på Statsforvalterens kontorsteder om å øke andelen økologisk mat som serveres der.

Vi er også opptatt av å fremme økologisk i utformingen av nasjonale og regionale miljøvirkemidler (RMP og KMP), og jobber for å få på plass en felles økologisk strategi for Statsforvalterembetene.

[Handlingsplan for økt økologisk produksjon, omsetning og forbruk i Oslo og Viken 2022-2026 kan du lese her.](#)

Telemarksforskning (og Nofima)

Telemarksforskning [viderefører FATE-prosjektet](#) med Nofima. Her følger de unge forbrukere i videregående skole og samarbeider med skolekantiner som skal satse på mer økologisk og lokalprodusert mat for å studere hva som skaper bærekraftig engasjement i 2025.

De skal også videreføre «Living labs»-prosjektet som skal bidra til mer miljøvennlige kantiner og handling.

Biologisk-dynamisk Forening

Foreningen arbeider for å fremme biologisk-dynamisk landbruk. Dette er en jordbruksmetode som fokuserer på jord, planter, dyr, og vår egen helse og velvære.

De tilbyr blant annet dyrknings- og jordbrukskurs, åpne gårder, månedlige nyhetsbrev, tidsskrifter om aktuelle temaer, og foredrag og veiledning om bærekraftig og helhetlig landbruk.

[Les mer på biodynamisk.no](https://www.biodynamisk.no)

Økologisk landbruk kan bidra til å nå flere av FNs bærekraftsmål.

Skann QR-koden for å se handlingsplanen og kontaktinformasjon

